UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu toinen jaosto)

3 päivänä lokakuuta 2012 *

Oikeus tutustua asiakirjoihin — Asetus (EY) N:o 1049/2001 — Pyyntö saada tutustua tiettyihin entisen Jugoslavian alueen kansainväliselle rikostuomioistuimelle oikeudenkäynnin yhteydessä toimitettuihin ja siltä saatuihin asiakirjoihin — Asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden epääminen — Kansainvälisten suhteiden suojalle aiheutuvan vahingon vaara — Tuomioistuinkäsittelyn ja oikeudellisen neuvonannon suojalle aiheutuvan vahingon vaara

Asiassa T-63/10,

Ivan Jurašinović, kotipaikka Angers (Ranska), edustajanaan asianajaja N. Amara-Lebret,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään aluksi C. Fekete ja K. Zieleśkiewicz, sittemmin Fekete ja J. Herrmann,

vastaajana,

jossa vaaditaan ensisijaisesti kumoamaan 7.12.2009 tehty neuvoston päätös, jolla kantajalta evätään oikeus tutustua päätöksiin, jotka koskevat entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen Ante Gotovinaa koskevan oikeudenkäynnin yhteydessä pyytämien asiakirjojen toimittamista, ja kaikkeen unionin toimielinten ja kyseisen rikostuomioistuimen väliseen kirjeenvaihtoon, mahdolliset liitteet mukaan luettuina, erityisesti rikostuomioistuimen ja Gotovinan asianajajien esittämiin asiakirjoihin tutustumista koskeviin alkuperäisiin hakemuksiin,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. J. Forwood sekä tuomarit F. Dehousse, M. Prek, J. Schwarcz (esittelevä tuomari) ja A. Popescu,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Kristensen,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 25.4.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

Asian tausta

1 Kantaja Ivan Jurašinović pyysi 4.5.2009 päivätyllä kirjeellään Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43) nojalla Euroopan unionin neuvoston pääsihteeriltä oikeutta tutustua Kninin alueella Kroatiassa toimineiden Euroopan unionin tarkkailijoiden ajanjaksolta 1.–31.8.1995 laatimiin selontekoihin (jäljempänä elokuulta 1995 laaditut selonteot) ja asiakirjoihin, joiden viite on ”ECMM RC Knin Log reports”.

2 Neuvosto vastasi 21.9.2009 tekemällään päätöksellä kantajan 27.6.2009 tekemään uudistettuun hakemukseen ja myönsi tälle oikeuden tutustua elokuulta 1995 laadittujen kahdeksan selonteon tiettyihin osiin. Neuvosto totesi kyseisessä päätöksessä antaneensa entisen Jugoslavian alueen kansainvälisessä rikostuomioistuimessa (jäljempänä kansainvälinen rikostuomioistuin) A. Gotovinaa koskevan oikeudenkäynnin asianosaisille oikeuden tutustua elokuulta 1995 laadittuihin selontekoihin Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston perustaman kansainvälisen tuomioistuimen kanssa tehtävää kansainvälistä yhteistyötä koskevan periaatteen mukaisesti.

3 Kantaja vaati 19.11.2009 nostamallaan kanteella, joka kirjattiin numerolla T-465/09, unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan 21.9.2009 tehdyn neuvoston päätöksen.

4 Kantaja pyysi 1.10.2009 päivätyllä kirjeellä neuvoston pääsihteeriltä oikeutta tutustua päätöksiin, joiden nojalla kansainväliselle rikostuomioistuimelle toimitettiin asiakirjat, joita tämä oli pyytänyt Gotovinan oikeudenkäynnin yhteydessä, ja kaikkeen tätä asiaa koskevaan unionin toimielinten ja kansainvälisen rikostuomioistuimen väliseen kirjeenvaihtoon, mukaan luettuina mahdolliset liitteet, ja erityisesti kansainvälisen rikostuomioistuimen ja puolustuksen asianajajien esittämiin alkuperäisiin hakemuksiin.

5 Neuvoston pääsihteeri hylkäsi 23.10.2009 tekemällään päätöksellä 1.10.2009 esitetyn hakemuksen. Pääsihteeri ilmoitti, ettei sen mukaan olemassa ollut asiakirjoja, jotka vastasivat sisällöltään asiakirjojen toimittamisesta kansainväliselle rikostuomioistuimelle tehtyjä päätöksiä, ja että hänen ja kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän toimiston välinen kirjeenvaihto, joka koski tutustumista Euroopan yhteisön tarkkailijavaltuuskunnan (jäljempänä tarkkailijavaltuuskunta) asiakirja-arkistoon Gotovinan oikeudenkäynnin tutkintaa, valmistelua ja toteuttamista varten, kuului tuomioistuinkäsittelyn tietoihin, joita ei kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen (ICC Rules of Procedure and Evidence) 70B artiklan nojalla voitu ilmaista. Hän totesi lopuksi, että kansainväliselle rikostuomioistuimelle toimitettujen asiakirjojen julkistamisesta päätti neuvoston sijasta kyseinen tuomioistuin.

6 Kantaja esitti 3.11.2009 päivätyllä kirjeellään asiakirjoihin tutustumista koskevan uudistetun hakemuksen (jäljempänä uudistettu hakemus).

7 Neuvosto hylkäsi uudistetun hakemuksen 7.12.2009 tekemällään päätöksellä (jäljempänä riidanalainen päätös).

8 Neuvosto muistutti riidanalaisessa päätöksessä aluksi, että kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjälle oli toimitettu tarkkailijavaltuuskunnan asiakirja-arkistoon kuuluvia asiakirjoja Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston perustaman kansainvälisen tuomioistuimen kanssa tehtävän vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla ja että asiakirjat oli toimitettu syyttäjän toimistolle luottamuksellisesti kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 70B artiklan mukaisesti. Tämän jälkeen neuvosto ilmoitti kantajalle antaneensa luvan siihen, että Gotovinan puolustukselle luovutetaan useista asiakirja-arkistoon kuuluvista asiakirjoista versiot, joista on poistettu luottamukselliset tiedot. Neuvosto vahvisti kantajan pyytämistä

asiakirjoista yhtäältä, ettei olemassa ollut päätöstä, jonka nojalla nämä asiakirjat oli toimitettu kansainväliselle rikostuomioistuimelle Gotovinan oikeudenkäynnin yhteydessä. Toisaalta se ilmoitti luetteloineensa 40 asiakirjaa, jotka sisälsivät neuvoston pääsihteerin ja yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan (jäljempänä pääsihteeri), syyttäjän ja kansainvälisen rikostuomioistuimen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston kirjeitä sekä Gotovinan puolustuksen ja pääsihteerin toisilleen osoittamia kirjelmiä.

9 Neuvosto hylkäsi kantajan uudistetun hakemuksen vetoamalla poikkeuksiin, jotka perustuvat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettuun kansainvälisten suhteiden suojaan ja asetuksen 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuun tuomioistuinkäsittelyjen suojaan. Neuvoston mukaan pyydetyt asiakirjat sisältävät Gotovinan prosessin järjestämistä koskevia luottamuksellisia tietoja, joista on vastuussa kansainvälinen rikostuomioistuin, joka ainoana tahona voi punnita asianosaisten intressit ja päättää, voiko asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen aiheuttaa haittaa jollekin menettelyn osapuolelle ja vaarantaa oikeudenkäynnin oikeudenmukaisuuden. Kansainvälinen rikostuomioistuin katsoi, ettei kyseisiä asiakirjoja voitu antaa yleisön tutustuttavaksi. Neuvosto katsoi, että jos se ilmaisisi näiden asiakirjojen sisältämät tiedot, se vaarantaisi meneillään olevan tuomioistuinkäsittelyn sujuvuuden ja kansainvälisen tuomioistuimen kanssa tehtävän vilpittömän yhteistyön. Tarkkailijavaltuuskunnan toimintansa aikana laatimien selontekojen (jäljempänä selonteot) julkistaminen olisi lisäksi vaarantanut unionin ja sen jäsenvaltioiden kansainväliset suhteet kyseisiin Länsi-Balkanin maihin, sillä selontekojen sisältämät tiedot olivat edelleen arkaluonteisia ja selontekojen luottamuksellisuus oli olennaisen tärkeää unionin ja tämän Euroopan alueen maiden välisen luottamuksen, vuoropuhelun ja yhteistyön vahvistamisen kannalta.

10 Neuvosto luetteli riidanalaisen päätöksen liitteessä tutustumista koskevan hakemuksen kohteena olleet 40 asiakirjaa ja ilmoitti, olivatko ne saatavilla kansainvälisen rikostuomioistuimen internetsivustolla olevassa oikeudellisten tietojen tietokannassa.

Menettely ja asianosaisten vaatimukset

11 Kantaja nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 10.2.2010 toimittamallaan kannekirjelmällä.

12 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— velvoittaa neuvoston maksamaan kantajalle 2 000 euroa (veroton määrä) tai 2 392 euroa (verollinen määrä) oikeudenkäyntikuluja kannekirjelmän rekisteröintipäivästä laskettavine, Euroopan keskuspankin ilmoittaman koron mukaisine korkoineen.

13 Neuvosto vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— päättää, ettei riidanalaisen päätöksen kumoamisvaatimuksesta ole tarpeen lausua kyseisen päätöksen liitteessä olevien asiakirjojen nro 13, 14, 16, 18, 24, 27, 30 ja 31 osalta

— muilta osin hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 6.9.2010 toimittamallaan kirjelmällä kantaja kehotti unionin yleistä tuomioistuinta pyytämään prosessinjohtotoimena, että sille toimitettaisiin asiakirja, jossa neuvosto tiedusteli kansainväliseltä rikostuomioistuimelta mahdollisuutta luovuttaa selonteot kantajalle, sekä kansainvälisen rikostuomioistuimen neuvostolle antama vastaus.

15 Unionin yleisen tuomioistuimen 23.9.2011 antamalla määräyksellä neuvostoa vaadittiin toimittamaan unionin yleiselle tuomioistuimelle kaikki asiakirjat, joihin tutustuminen oli riidanalaisella päätöksellä kielletty kantajalta. Asiakirjojen esittämisen määräaikaa, joka oli alun perin 13.10.2011, siirrettiin neuvoston pyynnöstä kolmesti 16.2.2012 saakka, jolloin asiakirjat esitettiin unionin yleiselle tuomioistuimelle.

16 Alun perin 16.11.2011 pidettäväksi määrätty istunto siirrettiin neuvoston pyynnöstä kolmesti pidettäväksi ensin 18.12.2011, sitten 18.1.2012 ja vielä 21.3.2012, minkä jälkeen se siirrettiin kantajan pyynnöstä kerran pidettäväksi 25.4.2012.

17 Kantaja esitti 25.10.2011 päivätyllä kirjeellä huomautuksensa pyydettyjen asiakirjojen esittämisen määräajan ensimmäisestä siirrosta ja istunnon ajankohdan siirtämisestä. Tämä kirje liitettiin asiakirja-aineistoon.

18 Kantaja esitti 7.12.2011 päivätyllä kirjeellä unionin yleiselle tuomioistuimelle kansainvälisen rikostuomioistuimen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston 14.4.2011 antaman ratkaisun asiassa syyttäjä vastaan Ante Gotovina, Ivan Čermak ja Mladen Markač ja pyysi unionin yleistä tuomioistuinta kieltämään työjärjestyksen 41 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla neuvoston edustajia esiintymästä asian käsittelyssä. Kirjeenvaihto ja kansainvälisen rikostuomioistuimen ratkaisu liitettiin asiakirja-aineistoon, ja neuvosto esitti huomautuksensa 13.1.2012.

19 Kantaja esitti 31.1.2012 päivätyllä kirjeellä unionin yleiselle tuomioistuimelle viisi asiakirjaa, jotka se oli saanut kansainvälisen rikostuomioistuimen kirjaamosta. Kirjeenvaihto ja kyseiset asiakirjat liitettiin asiakirja-aineistoon, ja neuvosto esitti huomautuksensa 27.2.2012.

Oikeudellinen arviointi

Oikeudenkäynnin kohde

20 Kantaja väittää kannekirjelmässä, että kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun suojaa koskevalla poikkeuksella ei voida perustella asiakirjoihin tutustumista koskevan hakemuksen hylkäämistä, kun otetaan huomioon pyydettyjen asiakirjojen luonne, sillä kyse on neuvoston päätöksistä, jotka koskevat kansainvälisen rikostuomioistuimen Gotovinan oikeudenkäynnin yhteydessä pyytämien asiakirjojen toimittamista, ja unionin toimielinten ja kansainvälisen rikostuomioistuimen välisestä kirjeenvaihdosta kokonaisuudessaan, liitteet mukaan luettuina. Hän totesi lisäksi, että selontekojen luovuttamisesta oli nostettu kanne asiassa T-465/09, Jurašinović vastaan neuvosto.

21 Kantajalta tiedusteltiin istunnossa, voitiinko hänen katsoa vaativan riidanalaisen päätöksen kumoamista ainoastaan siltä osin kuin neuvosto kielsi siinä selontekoja lukuun ottamatta kaikkien muiden asiakirjojen antamisen tutustuttavaksi. Kantaja vastasi haluavansa, että hänelle luovutetaan kaikki asiakirjat, joihin tutustuminen oli häneltä aiemmin kielletty, ja vaativansa kumoamaan päätöksen myös siltä osin kuin siinä kieltäydyttiin luovuttamasta hänelle neuvoston ja kansainvälisen rikostuomioistuimen kirjeenvaihtoon liitettyjä selontekoja.

Kumoamisvaatimusten tutkittavaksi ottaminen

22 Neuvosto väittää vastineessaan, ettei riidanalaisen päätöksen kumoamisvaatimuksia voida ottaa tutkittavaksi osittain siksi, ettei olemassa ollut oikeussuojan tarvetta, sillä kanteen nostamisen hetkellä kansainvälinen rikostuomioistuin oli julkistanut kahdeksan niistä asiakirjoista, joihin tutustumista kantaja oli pyytänyt. Neuvosto muistutti, että se mainitsi riidanalaiseen päätökseen liitetyssä pyydettyjen asiakirjojen luettelossa, että yleisö saattoi tutustua näihin kahdeksaan asiakirjaan kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudellisten tietojen tietokannassa, joka on saatavilla internetissä.

23 Aluksi on todettava, että riidanalaiseen päätökseen liitetyssä luettelossa mainitaan, että asiakirjat nro 13, 14, 16, 18, 24, 27, 30 ja 31 ovat saatavilla, ja alaviitteessä todetaan, että kansainvälinen rikostuomioistuin on antanut ne yleisön tutustuttaviksi oikeudellisten tietojen tietokantansa välityksellä, ja kerrotaan kansainvälisen rikostuomioistuimen internetsivuston osoite.

24 Vaikka kantaja väittää vastineessa, ettei sillä, että toinen taho on julkistanut joitakin asiakirjoja, joihin hän halusi tutustua, ole merkitystä unionin kannalta ja että neuvosto haluaa väitteellään vahvistaa näkemyksen siitä, että ainoastaan kansainvälinen rikostuomioistuin voi päättää tietojen ilmaisemisesta, on muistettava, että oikeuskäytännön mukaan asiakirjoihin tutustumisoikeuden epäämisestä tehtyä päätöstä koskeva kumoamiskanne menettää kohteensa, kun kolmas on antanut kyseiset asiakirjat tutustuttavaksi ja hakija voi tutustua niihin ja käyttää niitä yhtä laillisesti kuin jos hän olisi saanut ne asetuksen N:o 1049/2001 nojalla tehdyn hakemuksen johdosta (ks. vastaavasti asia T-290/05, Weber v. komissio, määräys 11.12.2006, 41 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

25 Huolimatta riidanalaisen päätöksen maininnoista (ks. edellä 23 kohta) asiakirja-aineistosta ei kuitenkaan ilmene, että asiakirjat nro 13, 14, 16, 18, 24, 27, 30 ja 31 olivat yleisön tutustuttavissa kanteen nostamisen ajankohtana. On nimittäin todettava, ettei kumpikaan asianosaisista ole esittänyt jäljennöstä näistä asiakirjoista eikä niiden tarkkaa sijaintia kansainvälisen rikostuomioistuimen internetsivustolla ole kerrottu. Neuvosto ilmoitti istunnossa lisäksi, että on mahdollista, että kansainvälinen rikostuomioistuin oli luokitellut asiakirjat, jotka olivat julkisia riidanalaisen päätöksen tekohetkellä kansainvälisen rikostuomioistuimen avoimuutta koskevien sääntöjen nojalla, uudelleen luottamuksellisiksi. Tämä koskee erityisesti asiakirjoja, joita tarkoitetaan asiassa syyttäjä vastaan Ante Gotovina, Ivan Čermak ja Mladen Markač annetussa ratkaisussa (edellä 18 kohta), jolla kansainvälisen rikostuomioistuimen ensimmäisen asteen ensimmäinen jaosto määräsi kirjaamon luokittelemaan uudelleen luottamuksellisiksi asianomaista vastaan puhuvat 92 asiakirjaa liitteineen.

26 Neuvoston esittämä oikeudenkäyntiväite on siis hylättävä käsiteltävän asian olosuhteissa, sillä asiakirja-aineistosta ei ilmene, että asiakirjat nro 13, 14, 16, 18, 24, 27, 30 ja 31 olivat yleisön tutustuttavissa kanteen nostamisen ajankohtana.

Kumoamisvaatimusten perusteltavuus

27 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi neljään kanneperusteeseen, joista ensimmäisen mukaan on tehty oikeudellinen virhe, kun oikeus tutustua pyydettyihin asiakirjoihin evättiin kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 70B artiklan nojalla, joista toisen mukaan tuomioistuinkäsittelyn ja oikeudellisen neuvonannon suojaa ei ole vahingoitettu, joista kolmannen mukaan kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun suojaa ei ole vahingoitettu ja joista neljännen mukaan olemassa on ylivoimainen yleinen etu.

Alustavat huomautukset

28 Aivan aluksi on muistettava, että asetuksella N:o 1049/2001 pyritään antamaan yleisölle mahdollisimman laaja oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin, kuten sen neljännestä perustelukappaleesta ja 1 artiklasta käy ilmi (ks. yhdistetyt asiat C-39/05 P ja C-52/05 P, Ruotsi ja Turco v. neuvosto, tuomio 1.7.2008, Kok., s. I-4723, 33 kohta).

29 Tätä oikeutta koskevat kuitenkin tietyt yleistä tai yksityistä etua koskeviin syihin perustuvat rajoitukset (ks. asia C-266/05 P, Sison v. neuvosto, tuomio 1.2.2007, Kok., s. I-1233, 62 kohta).

30 Tarkemmin sanoen ja asetuksen N:o 1049/2001 11 perustelukappaleen mukaisesti 4 artiklassa säädetään, että toimielimet kieltäytyvät antamasta tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi kyseisellä artiklalla suojattuja etuja (yhdistetyt asiat C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, Ruotsi ym. v. API ja komissio, tuomio 21.9.2010, Kok., s. I-8533, 71 kohta).

31 Kun toimielintä pyydetään ilmaisemaan asiakirjan sisältämiä tietoja, sen on arvioitava jokaisessa yksittäistapauksessa, kuuluuko tämä asiakirja asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklassa lueteltujen niiden poikkeusten soveltamisalaan, jotka koskevat yleisön oikeutta tutustua toimielinten asiakirjoihin (ks. vastaavasti edellä 28 kohdassa mainittu asia Ruotsi ja Turco v. neuvosto, tuomion 35 kohta). Kun otetaan huomioon tämän asetuksen tavoitteet, näitä poikkeuksia on tulkittava ja sovellettava suppeasti (edellä 28 kohdassa mainittu asia Ruotsi ja Turco v. neuvosto, tuomion 36 kohta).

32 Oikeuskäytännössä on kuitenkin todettu, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa turvattujen etujen erityisen herkkä ja olennainen luonne ja se, että toimielin on mainitun säännöksen mukaan velvollinen olemaan antamatta tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi näitä etuja, johtaa siihen, että päätös, joka toimielimen on siten tehtävä, on monitahoinen ja arkaluonteinen ja edellyttää aivan erityistä huolellisuutta. Tällainen päätös vaatii näin ollen harkintavaltaa (edellä 29 kohdassa mainittu asia Sison v. neuvosto, tuomion 35 kohta).

33 Lisäksi on mainittava, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa esitetyt arviointiperusteet ovat hyvin yleisiä, koska asiakirjaan tutustumista koskeva oikeus on näet evättävä silloin, kun – kuten kyseisen säännöksen sanamuodosta ilmenee – kyseisen asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen ”vahingoittaisi” sellaisen ”yleisen edun” suojaa, joka koskee muun muassa ”kansainvälisiä suhteita” (edellä 29 kohdassa mainittu asia Sison v. neuvosto, tuomion 36 kohta).

34 Tästä seuraa, että valvonnan, jota unionin yleinen tuomioistuin harjoittaa suhteessa toimielinten sellaisiin päätöksiin, joilla evätään oikeus tutustua asiakirjoihin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn yleistä etua koskevan poikkeuksen perusteella, on kohdistuttava ainoastaan siihen, että menettelyä ja perusteluvelvollisuutta koskevia sääntöjä on noudatettu, että tosiseikat pitävät asiallisesti paikkansa, että näitä tosiseikkoja ei ole arvioitu ilmeisen virheellisesti ja ettei harkintavaltaa ole käytetty väärin (edellä 29 kohdassa mainittu asia Sison v. neuvosto, tuomion 34 kohta).

35 Unionin tuomioistuin on kuitenkin todennut, että asetuksen N:o 1049/2001 rakenteesta sekä tätä alaa koskevan unionin säännöstön tavoitteista ilmenee, että tuomiovallan käyttö sellaisenaan on suljettu tällä säännöstöllä vahvistetun asiakirjoihin tutustumisoikeuden soveltamisalan ulkopuolelle (edellä 30 kohdassa mainittu asia Ruotsi ym. v. API ja komissio, tuomion 79 kohta).

36 Asetuksesta N:o 1049/2001 seuraa lisäksi, että avoimuusvelvoitteen soveltamisen rajoituksilla tuomiovallan käyttöön nähden on tavoitteena taata, että oikeutta tutustua toimielinten asiakirjoihin käytetään tuomioistuinkäsittelyjen suojaa vahingoittamatta (edellä 30 kohdassa mainittu asia Ruotsi ym. v. API ja komissio, tuomion 84 kohta).

37 Tuomiovallan käytön sulkeminen pois asiakirjoja koskevan tutustumisoikeuden soveltamisalalta eri menettelyvaiheita erottelematta on perusteltua, kun otetaan huomioon tarve taata koko tuomioistuinmenettelyn ajan, että asianosaisten välinen mielipiteenvaihto sekä kyseessä olevan tuomioistuimen päätösharkinta sujuvat häiriöttä (edellä 30 kohdassa mainittu asia Ruotsi ym. v. API ja komissio, tuomion 92 kohta).

38 Jos neuvosto katsoo, että asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaa asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettua tuomioistuinkäsittelyn suojaa, sen on vielä varmistuttava siitä, että tämä tietojen ilmaiseminen ei ole jonkin ylivoimaisen yleisen edun vuoksi perusteltua siitä huolimatta, että näin vahingoitettaisiin mielipiteenvaihdon ja kyseessä olevan tuomioistuimen päätösharkinnan häiriöttömyyttä (ks. vastaavasti edellä 28 kohdassa mainittu asia Ruotsi ja Turco v. neuvosto, tuomion 44 kohta).

39 Tässä yhteydessä neuvoston on vertailtava sitä erityistä intressiä, jota on suojattava sillä, että kyseessä olevan asiakirjan sisältämiä tietoja ei ilmaista, ja muun muassa yleistä intressiä siihen, että tähän asiakirjaan voidaan tutustua, kun otetaan huomioon ne edut, joita laajemman avoimuuden avulla voidaan saavuttaa ja joita ovat, kuten asetuksen N:o 1049/2001 toisesta perustelukappaleesta käy ilmi, se, että parannetaan kansalaisten mahdollisuuksia osallistua päätöksentekomenettelyihin, ja se, että hallinnolla on demokraattisessa järjestelmässä suurempi legitimiteetti suhteessa kansalaisiin ja että hallinto on tehokkaampaa ja vastuullisempaa (ks. vastaavasti ja analogisesti edellä 28 kohdassa mainittu asia Ruotsi ja Turco v. neuvosto, tuomion 45 kohta).

40 Kanteen perusteita on tutkittava edellä esitettyjen toteamusten valossa.

Ensimmäinen kanneperuste, jonka mukaan on tehty oikeudellinen virhe, kun oikeus tutustua pyydettyihin asiakirjoihin evättiin kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 70B artiklan nojalla

41 Kantaja väittää, että asiakirjoihin tutustuminen voidaan kieltää ainoastaan asetuksen N:o 1049/2001 säännösten perusteella ja että kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 70B artikla ei ole pätevä oikeudellinen peruste. Kyseiset säännöt eivät koske neuvostoa eivätkä kantajaa, eikä niillä ole normatiivista arvoa unionin oikeudessa. Asiakirjojen luovuttaminen kansainväliselle rikostuomioistuimelle ei myöskään estä neuvostoa luovuttamasta niitä unionin kansalaiselle asetuksen N:o 1049/2001 perusteella, koska niitä ei ole luokiteltu arkaluonteisiksi.

42 Neuvosto kiistää kantajan väitteet.

43 Kantaja perustaa ensimmäisen kanneperusteensa riidanalaisen päätöksen osaan, jossa neuvosto selventää yhteyksiään kansainväliseen rikostuomioistuimeen ja tarkkailijavaltuuskunnan asiakirja-arkistoon kuuluvien asiakirjojen luovuttamista tälle tuomioistuimelle. Neuvosto täsmentää riidanalaisen päätöksen 5 kohdassa, että kyseiset asiakirjat annettiin ”Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston perustaman kansainvälisen tuomioistuimen kanssa tehtävän vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla” kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän käyttöön, ja niiden perusteella oli tarkoitus ”tutkia asiakirja-aineistoa, joka liittyi niiden henkilöiden syytteeseenpanoon, joiden epäiltiin olevan vastuussa kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakavista rikkomisista entisen Jugoslavian alueella”. Neuvosto huomauttaa lisäksi, että kyseiset asiakirjat ”oli toimitettu kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän toimistolle luottamuksellisesti kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 70B artiklan mukaisesti”, ja lainaa kyseisen artiklan ensimmäistä luetelmakohtaa.

44 Edellä 28–31 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä johtuu, että kun toimielin, jolle on asetuksen N:o 1049/2001 nojalla esitetty hakemus asiakirjojen tutkittavaksi saamisesta, aikoo rajoittaa tätä tutkittavaksi antamista tai kieltää sen, se voi käyttää perusteena ainoastaan yhtä tai useampaa kyseisen asetuksen 4 artiklassa tyhjentävästi luetelluista poikkeuksista, joita sovelletaan tutustumista koskevaan oikeuteen.

45 Riidanalaisen päätöksen 8–17 kohdasta ilmenee, että evätäkseen kantajalta oikeuden tutustua pyydettyihin asiakirjoihin neuvosto käytti perusteena poikkeuksia, jotka koskivat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitetulle kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun suojalle aiheutuvan vahingon vaaraa sekä saman asetuksen 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetulle tuomioistuinkäsittelyn ja oikeudellisen neuvonannon suojalle aiheutuvan vahingon vaaraa.

46 Neuvoston riidanalaisen päätöksen viidennessä kohdassa tekemällä viittauksella kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 70B artiklaan voidaan ainoastaan selittää asiayhteyttä, jossa tarkkailijavaltuuskunnan asiakirja-arkistoon kuuluvia asiakirjoja luovutettiin kansainvälisen rikostuomioistuimen elimille, ja korostaa, että nämä asiakirjat olivat luottamuksellisia, jollaisiksi ne oli luokiteltu rikostuomioistuimessa käydyssä menettelyssä. On lisäksi täsmennettävä, että asiakirjat, joihin tässä yhteydessä viitattiin, eivät ole samoja kuin kantajan pyytämät asiakirjat. Tarkkailijavaltuuskunnan asiakirja-arkistoon kuuluvat asiakirjat voivat nimittäin toki sisältää selontekoja, mutta ne eivät sisällä mitään unionin toimielinten ja kansainvälisen rikostuomioistuimen välistä kirjeenvaihtoa, kuten kansainvälisen rikostuomioistuimen ja Gotovinan asianajajien tekemiä alkuperäisiä hakemuksia.

47 Kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 70B artikla ei näin ollen ole oikeudellinen perusta, jonka nojalla neuvosto eväsi tutustumisen pyydettyihin asiakirjoihin.

48 Kun tarkastellaan kantajan väitettä siitä, ettei neuvosto voinut kieltää tutustumista asiakirjoihin sen perusteella, että ne oli luovutettu luottamuksellisesti kansainväliselle rikostuomioistuimelle, koska se ei ollut luokitellut niitä arkaluonteisiksi asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan mukaisesti, tämäkin väite perustuu olettamaan, jonka mukaan kieltäytyminen perustuu kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 70B artiklaan. Kuten edellä todettiin, näin ei kuitenkaan ole, eikä neuvosto ole millään tavalla perustellut hylkäävää päätöstään sillä, että asiakirjat, joihin kantaja halusi tutustua, oli jo luovutettu luottamuksellisesti kansainväliselle rikostuomioistuimelle.

49 Ensimmäinen kanneperuste on näin ollen hylättävä.

Toinen kanneperuste, jonka mukaan asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettua tuomioistuinkäsittelyn ja oikeudellisen neuvonannon suojaa ei ole vahingoitettu

50 Kantaja esittää toisella kanneperusteellaan kolmeen osaan jakautuvan perustelun. Ensimmäisessä osassa hän väittää, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuun tuomioistuinkäsittelyn suojaan perustuva poikkeus koskee ainoastaan unionin tai jäsenvaltioiden tuomioistuinten menettelyjä eikä kansainvälisten tuomioistuinten menettelyjä. Toisessa osassa kantaja katsoo, että neuvosto ei voinut perustaa pyydettyihin asiakirjoihin tutustumisen kieltämistä arviointiinsa, jonka se teki kansainvälisen rikostuomioistuimen käsittelyn oikeudenmukaisuudesta, ja vedota siihen, että se oli luovuttanut tälle asiakirjoja luottamuksellisesti. Kolmannessa osassa kantaja väittää, että riidanalainen päätös vie häneltä pätevän oikeussuojakeinon, koska sen mukaan kansainvälinen rikostuomioistuin päättää pyydettyjen asiakirjojen toimittamisesta.

51 Käsiteltävään kanneperusteeseen vastatakseen unionin yleisen tuomioistuimen on selvitettävä ensiksi, voitiinko tuomioistuinkäsittelyjen suojaa koskevaa poikkeusta soveltaa kansainvälisessä rikostuomioistuimessa vireillä olleeseen menettelyyn, toiseksi, mitä asiakirjoja voitiin käsiteltävässä asiassa suojata kyseisellä poikkeuksella, kolmanneksi, saattoiko neuvosto arvioida kansainvälisen rikostuomioistuimen menettelyn oikeudenmukaisuutta, ja neljänneksi, onko kantajalla pätevää oikeussuojakeinoa pyydettyjen asiakirjojen saamiseksi.

– Tuomioistuinkäsittelyn suojaa koskevan poikkeuksen soveltaminen kansainvälisessä rikostuomioistuimessa käytävään menettelyyn

52 Kantajan mukaan asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu poikkeus koskee ainoastaan unionin tai jäsenvaltioiden tuomioistuinten käsittelyjä eikä kansainvälisten tuomioistuinten käsittelyjä, koska asetuksessa ei säädetä viimeksi mainituista. Kansainvälisen rikostuomioistuimen menettelyjä ei voida suojata tällä perusteella, koska unioni ei ole YK:n jäsen eikä se näin ollen ole kyseisen tuomioistuimen tuomiovallan alainen.

53 Kantaja katsoo perusteluissaan, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetun poikkeuksen nojalla voidaan suojata ainoastaan unionin tuomioistuinten eli unionin tuomioistuimen, unionin yleisen tuomioistuimen ja virkamiestuomioistuimen tai jäsenvaltioiden tuomioistuinten käsittelyjä.

54 Neuvosto kiistää kantajan väitteet.

55 On muistettava, että kun otetaan huomioon asetuksen N:o 1049/2001 tavoitteet, siinä säädettyjä poikkeuksia on tulkittava ja sovellettava suppeasti (edellä 28 kohdassa mainittu asia Ruotsi ja Turco v. neuvosto, tuomion 36 kohta). Asetuksessa N:o 1049/2001 ei kuitenkaan täsmennetä 4 artiklan 2 kohdan toisen luetelmakohdan soveltamisalasta, mitkä ovat ne tuomioistuimet, joiden menettelyjä voidaan suojata vahingolta, jota yhden tai useamman asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen voi sille aiheuttaa.

56 Lisäksi on todettava, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan säännöksissä, joissa säädetään poikkeuksista, joiden nojalla toimielin, jolle on esitetty hakemus sen hallussa oleviin asiakirjoihin tutustumisesta, voi kieltäytyä ilmaisemasta näiden asiakirjojen sisältämiä tietoja, ei yleensä luoda yhteyttä etujen, joita on suojattava niiden suojalle aiheutuvan vahingon vaaralta, ja unionin tai sen jäsenvaltioiden välille. Ainoastaan asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan neljännessä luetelmakohdassa säädetään nimenomaisesti, että asiakirjoja ei anneta tutustuttavaksi, jos tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi sellaisen yleisen edun suojaa, joka koskee yhteisön tai jäsenvaltion finanssi-, raha- tai talouspolitiikkaa. Myös asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetaan unionia, sillä sen tavoitteena on suojata toimielimen päätöksentekomenettelyä.

57 Jos kantajan ehdottama asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisen luetelmakohdan tulkinta hyväksyttäisiin, sitä voitaisiin soveltaa mihin tahansa 4 artiklassa tarkoitettuun poikkeukseen. Kun esimerkiksi vedotaan yleiseen turvallisuuteen liittyvän yleisen edun suojaan, kyseessä voisi olla ainoastaan unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion yleinen turvallisuus. Samalla tavoin silloin, kun on kyse tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen suojasta, se ei tämän päättelyn mukaan voisi käsittää unionin ulkopuolella asuvien tai sinne sijoittautuneiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden etuja.

58 Tällaista asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan kontekstuaalista tulkintaa ei kuitenkaan voida hyväksyä. Minkään mainitun artiklan tekstiin perustuvan väitteen perusteella ei voida katsoa, että artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetuilla tuomioistuinkäsittelyillä tarkoitettaisiin ainoastaan unionin tai sen jäsenvaltioiden tuomioistuinten käsittelyjä.

59 Tämä näkemys saa tukea luettaessa asetus N:o 1049/2001 kokonaisuudessaan, sillä yhteys unioniin tai sen jäsenvaltioihin luodaan asetuksessa ainoastaan joidenkin sääntelynäkökohtien osalta. Asetuksen 1 artiklan a alakohdassa ilmoitetaan unionin toimielimet, joiden on myönnettävä oikeus tutustua asiakirjoihinsa. Asetuksen N:o 1049/2001 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, että asiakirjoihin tutustumisoikeus on unionin kansalaisilla sekä jossain jäsenvaltiossa asuvilla luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä, joilla on sääntömääräinen kotipaikka jossain jäsenvaltiossa, mutta toimielimet voivat 2 artiklan 2 kohdan nojalla antaa myös muille henkilöille oikeuden tutustua asiakirjoihin. Vastaavasti asetuksen N:o 1049/2001 2 artiklan 3 kohdan mukaan asetusta sovelletaan kaikkiin toimielimen laatimiin tai sen vastaanottamiin asiakirjoihin kaikilla unionin toiminnan aloilla, mukaan luettuna yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa sekä poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevat asiakirjat, kuten asetuksen johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan.

60 Näin ollen mikään asetuksessa N:o 1049/2001 ei estä sitä, että tuomioistuinkäsittely, jota 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetulla poikkeuksella pyritään suojaamaan, käydään tuomioistuimessa, joka ei kuulu unionin tai sen jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksiin.

61 Mikään kantajan esittämistä väitteistä ei muuta tätä päätelmää.

62 Ensinnäkään se seikka, ettei unioni ole YK:n jäsen eikä kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovallan alainen, ei vaikuta riidanalaisen päätöksen laillisuuteen, sillä tuomioistuinkäsittelyjä suojaavan poikkeuksen soveltaminen ei riipu mahdollisesta yhteydestä sen toimielimen, jolle hakemus asiakirjoihin tutustumisesta on esitetty asetuksen N:o 1049/2001 nojalla, ja sen tuomioistuimen välillä, jossa kyseinen menettely käydään, eikä varsinkaan yhteydestä, joka aiheutuu siitä, voiko unionin toimielin olla asianosaisena kyseisessä tuomioistuimessa käytävässä menettelyssä. On nimittäin muistettava, että oikeutta tutustua toimielinten asiakirjoihin on käytettävä tuomioistuinkäsittelyjen suojaa vahingoittamatta (edellä 30 kohdassa mainittu asia Ruotsi ym. v. API ja komissio, tuomion 84 kohta), eikä muita edellytyksiä ole asetettu. Sama pätee joka tapauksessa väitteeseen, jonka mukaan kansainvälinen rikostuomioistuin on neuvoston näkökulmasta olemassa tosiasiallisesti muttei oikeudellisesti, ja väitteeseen siitä, ettei neuvosto ole osoittanut, että kansainvälinen tuomioistuin soveltaisi siihen joitakin seuraamuksia, jos se toimittaisi pyydetyt asiakirjat kantajalle. Mikään näistä väitteistä ei voi kyseenalaistaa mahdollisuutta soveltaa tuomioistuinkäsittelyjen suojaa koskevaa poikkeusta kansainvälisessä rikostuomioistuimessa käytävään menettelyyn.

63 Toiseksi on todettava tehottomiksi myös väitteet yhtäältä siitä, että riidanalainen päätös ilmaisee neuvoston halun alistua kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan, mistä ei ole määrätty perussopimuksissa, ja toisaalta siitä, ettei muita kuin sitovia kansainvälisiä suhteita voida asettaa etusijalle Euroopan kansalaisille primäärioikeudessa taattuihin oikeuksiin nähden. Tästä on muistettava, että riidanalaista päätöstä tehdessään neuvosto vain sovelsi asetusta N:o 1049/2001 ja erityisesti siinä säädettyä poikkeusjärjestelmää (ks. edellä 45 kohta). Näin ollen ei voida väittää, että neuvosto olisi tällä tavoin alistanut toimivaltansa tai toimensa kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovallalle tai että se olisi väitetysti asettanut etusijalle muut kuin sitovat kansainväliset suhteet primäärioikeudesta johtuviin oikeuksiin nähden. Jos oletetaan, että kantaja väittää tällä perusteella, että neuvosto toimitti asiakirjoja kansainväliselle rikostuomioistuimelle primäärioikeuden vastaisesti, on muistettava, ettei käsiteltävä oikeusriita koske niiden toimien laillisuutta, joilla neuvosto toimitti tietoja kansainväliselle rikostuomioistuimelle tai Gotovinan asianajajille tai vaihtoi tietoja näiden kanssa.

64 Kolmanneksi vastineessa esitetyt väitteet eivät myöskään vaikuta riidanalaisen päätöksen laillisuuteen edellä 60–63 kohdassa todetun perusteella. Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisen luetelmakohdan poikkeukseen voidaan vedota, vaikka tuomioistuinkäsittely tapahtuisi kansainvälisessä rikostuomioistuimessa, joten riidanalaiseen päätökseen ei millään tavalla vaikuta väite, jonka mukaan siitä, että jäsenvaltiot noudattavat YK:n sääntöjä, ei voida päätellä, että myös unioni noudattaa näitä samoja sääntöjä, eikä väite, jonka mukaan unionin jäsenyyttä hakeviin ehdokasvaltioihin sovellettava velvollisuus tehdä yhteistyötä kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa ei ole oikeusnormi, johon voidaan vedota kantajaa vastaan.

65 Edellä esitetystä seuraa, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetulla poikkeuksella voidaan suojata kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomioistuinkäsittelyä ja että tämän vuoksi toisen kanneperusteen ensimmäinen väite on hylättävä.

– Asiakirjat, joita voidaan suojata tuomioistuinkäsittelyn suojaa koskevan poikkeuksen nojalla

66 Ensiksi on muistettava, että unionin yleinen tuomioistuin on todennut, että ilmaisua ”tuomioistuinkäsittelyt” on tulkittava siten, että yksinomaan jotakin yksittäistä tuomioistuinkäsittelyä varten laadittujen asiakirjojen sisällön paljastaminen on yleisen edun turvaamisen vastaista (ks. yhdistetyt asiat T-391/03 ja T-70/04, Franchet ja Byk v. komissio, tuomio 6.7.2006, Kok., s. II-2023, 88 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. myös edellä 30 kohdassa mainittu asia Ruotsi ym. v. API ja komissio, tuomion 78 kohta).

67 Oikeuskäytännössä on myös todettu komissiota koskevassa asiassa, että ilmaisulla ”yksinomaan jotakin yksittäistä tuomioistuinkäsittelyä varten laaditut asiakirjat” tarkoitetaan tuomioistuimeen jätettyjä kirjelmiä ja asiakirjoja, vireillä olevien asioiden oikeudenkäyntejä varten tehtyyn selvittämistyöhön liittyviä sisäisiä asiakirjoja ja asianomaisen pääosaston ja oikeudellisen yksikön tai asianajotoimiston välistä asiaan liittyvää kirjeenvaihtoa ja että tämän poikkeuksen soveltamisalan rajoittamisella pyritään kyseisessä asiassa takaamaan yhtäältä komission sisäisen työn suojelu ja toisaalta luottamuksellisuus sekä sen periaatteen suoja, joka koskee asianajajien salassapitovelvollisuutta (edellä 66 kohdassa mainittu asia Franchet ja Byk v. komissio, tuomion 90 kohta).

68 Toiseksi riidanalaisen päätöksen 10–12 kohdasta ilmenee, että neuvosto kielsi asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetun poikkeuksen nojalla tutustumisen kirjeenvaihtoon, jota oli käyty yhtäältä kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän tai kansainvälisen rikostuomioistuimen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston ja toisaalta pääsihteerin välillä, sekä sen liitteenä oleviin asiakirjoihin, kuten selontekoihin. Oikeus tutustua kaikkiin pyydettyihin asiakirjoihin evättiin siis soveltamalla tuomioistuinkäsittelyn suojaa koskevaa poikkeusta.

69 Kolmanneksi on huomattava, että unionin yleinen tuomioistuin sai prosessinjohtotoimen yhteydessä tietoonsa kaikki asiakirjat, joihin tutustuminen oli kielletty.

70 Unionin yleiselle tuomioistuimelle esitetyt asiakirjat käsittävät 40 kirjettä: 19 kirjettä pääsihteeriltä, 15 kirjettä kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjältä ja kuusi kirjettä sen ensimmäisen asteen ensimmäiseltä jaostolta. Kirjeistä 37:n liitteenä on asiakirjoja, joista 10:ssä luetellaan asiakirjoja, joita kirjeisiin ei ole liitetty, ja joista 27 sisältää pääasiassa selontekoja mutta myös Gotovinan puolustuksen esittämiä pyyntöjä tai kirjelmiä ja kansainvälisen rikostuomioistuimen tekemiä päätöksiä ja määräyksiä.

71 Tässä vaiheessa on todettava, että neuvosto on tehnyt kaksi virhettä riidanalaisessa päätöksessä, erityisesti sen 12 kohdassa, ja vastineessa. Se väittää ensiksi, että kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän tai sen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston kanssa käytyyn kirjeenvaihtoon oli liitetty ainoastaan selontekoja, ja toiseksi, että kyseiset selonteot oli liitetty pääsihteerin lähettämiin kirjeisiin. Neuvoston esittämien asiakirjojen tarkastelu osoittaa kuitenkin, että selontekoja on liitetty myös kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän lähettämiin seitsemään kirjeeseen (riidanalaisen päätöksen liitteessä luetellut asiakirjat nro 1, 2, 8, 15, 17, 22 ja 23) ja ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston lähettämiin kahteen kirjeeseen (riidanalaisen päätöksen liitteessä luetellut asiakirjat nro 4 ja 16).

72 Kirjeenvaihtoon liitetyt muut kuin selontekoja sisältävät asiakirjat ovat kansainvälisen rikostuomioistuimen viiden kirjeen liitteenä (riidanalaisen päätöksen liitteessä luetellut asiakirjat nro 4, 13, 16, 24 ja 27). Kuten edellä 70 kohdassa mainittiin, kyseessä ovat kansainvälisen rikostuomioistuimen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston tekemät päätökset ja määräykset. Ne käsittävät ensinnäkin pääsihteerille osoitetun asiakirjojen ja tietojen toimittamista koskevan määräyksen, jonka liitteenä on Gotovinan puolustuksen asiasta esittämiä vaatimuksia, toiseksi

pääsihteerille osoitetun ilmoituksen puolustuksen esittämästä pyynnöstä saada selontekoja sekä ilmoituksen liitteet ja vastauskehotuksen, kolmanneksi pääsihteerille osoitetun ilmoituksen puolustuksen vastineesta ja kehotuksen esittää vastaajan vastauskirjelmä, jotka nekin koskevat selontekojen toimittamista, neljänneksi ranskaksi käännetyt pääsihteerille osoitetun ilmoituksen tästä vastineesta ja kehotuksen esittää vastaajan vastauskirjelmä ja viidenneksi pääsihteerille osoitetun kehotuksen etsiä selonteot, joiden oletetaan olevan olemassa tiettyjen viitteiden perusteella, ja esittää syyt siihen, miksi ne eivät mahdollisesti sisälly tarkkailijavaltuuskunnan asiakirja-arkistoon.

73 Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän ja pääsihteerin välisestä kirjeenvaihdosta on todettava, että kaikissa näissä kirjeissä käsitellään mahdollisuutta käyttää selontekoja Gotovinaa vastaan kyseisessä tuomioistuimessa käydyssä menettelyssä. Kyseisiä kirjeitä koskevasta unionin yleisen tuomioistuimen tarkastelusta ilmenee siis, että kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjä pyysi pääsihteeriltä useaan otteeseen lupaa ilmaista selontekojen sisältämät tiedot Gotovinan puolustukselle ja kahden muun syytetyn puolustuksille, jotta se voisi käyttää niiden sisältämiä tietoja näitä vastaan tai näiden puolesta puhuvina todisteina. Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjä pyysi kirjeissään pääsihteeriä myös ilmoittamaan, mitkä olivat ne selonteot, joihin oli rikostuomioistuimelle luovuttamisen yhteydessä sovellettu kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 70B artiklassa tarkoitettua luottamuksellisuussääntöä. Pääsihteerin lähettämät kirjeet sisältävät vastauksia syyttäjän pyyntöihin, ja näissä vastauksissa pääsihteeri antoi luvan selontekojen sisältämien tietojen ilmaisemiseen kansainvälisen rikostuomioistuimen käsittelyn yhteydessä ja toimitti kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjälle selonteoista versiot, joista oli poistettu luottamukselliset tiedot ja jotka oli tarkoitus luovuttaa Gotovinan puolustukselle ja kahden muun syytetyn puolustusasianajajille. Merkittävä osa kirjeenvaihdosta käsittelee kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän pääsihteeriltä tiedustelemaa mahdollisuutta luovuttaa selonteoista uudet versiot, joista ei ole poistettu yhtä paljon tietoja, jotta niitä voitaisiin käyttää kansainvälisen rikostuomioistuimen käsittelyssä.

74 Edellä 70–73 kohdasta ilmenee, että tutustuminen kiellettiin asiakirjoihin, jotka oli selontekoja lukuun ottamatta laadittu yksinomaan jotakin yksittäistä tuomioistuinkäsittelyä varten. Kaikkien niiden tavoitteena oli nimittäin esittää sekä syytettyä vastaan että tämän puolesta puhuvaa näyttöä, jota kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjä tai sen ensimmäisen asteen ensimmäinen jaosto piti tarpeellisena Gotovinaa, I. Čermakia ja M. Markačia vastaan käydyn rikosoikeudenkäynnin kulun kannalta. Tällaiset asiakirjat koskevat siis rikosoikeudenkäynnin järjestämistä ja niistä ilmenee tapa, jolla kansainvälisen rikostuomioistuimen lainkäyttöelimet ovat päättäneet toteuttaa menettelyn, sekä puolustuksen ja kolmannen, joka on esittänyt pyydettyjä todisteita, suhtautuminen toimenpiteisiin, joita nämä elimet ovat toteuttaneet hankkiakseen menettelyn kulun kannalta tarvittavan näytön.

75 Näin ollen näitä asiakirjoja, jotka on laadittu yksinomaan jotakin yksittäistä tuomioistuinkäsittelyä varten, voidaan lähtökohtaisesti suojata asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetun tuomioistuinkäsittelyjen suojaa koskevan poikkeuksen perusteella luovuttamiselta, jota on pyydetty tämän asetuksen nojalla.

76 On kiistatonta, että selonteot laadittiin vuosina 1991–1995 eli yli kymmenen vuotta ennen Gotovinaa, Čermakia ja Markačia vastaan käydyn menettelyn vireille panoa ja ettei niitä jo pelkästään tästä syystä voida pitää yksinomaan jotakin yksittäistä tuomioistuinkäsittelyä varten laadittuina asiakirjoina (ks. edellä 66 kohdassa mainittu asia Franchet ja Byk v. komissio, tuomion 88 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Neuvosto toki väitti istunnossa, että selontekoihin voitiin soveltaa tuomioistuinkäsittelyjen suojaa koskevaa poikkeusta, koska yhtäältä kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän tai sen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston ja toisaalta pääsihteerin välinen kirjeenvaihto oli olennainen osa tällaisen käsittelyn yhteydessä laadittuja asiakirjoja, ja että selontekoja olisi käsiteltävä samalla tavoin kuin kyseistä kirjeenvaihtoa. Tällaisen arvioinnin perusteella ei kuitenkaan voida selvittää, millaisten arviointiperusteiden tai edellytysten

nojalla asiakirjat, jotka eivät laatimisensa hetkellä olleet tarkoitettuja yksinomaan jotakin yksittäistä tuomioistuinkäsittelyä varten, voitaisiin kuitenkin suojata asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetun poikkeuksen perusteella.

77 Näin ollen on toisen kanneperusteen toisen ja kolmannen osan näkökulmasta tutkittava, voidaanko käsiteltävässä asiassa neuvoston esittämien syiden perusteella luovuttamiselta suojata niitä muita asiakirjoja kuin selontekoja, joiden tutkittavaksi antaminen kiellettiin riidanalaisessa päätöksessä.

– Se, että neuvosto ei voi arvioida kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomioistuinkäsittelyn oikeudenmukaisuutta

78 Kantaja esittää tässä toisen kanneperusteen osassa useita toisiinsa läheisesti liittyviä väitteitä.

79 Kantaja toistaa ensiksi ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä esitetyn väitteen, jonka mukaan neuvosto on lainvastaisesti katsonut, että pyydetyt asiakirjat olivat luottamuksellisia, vaikka se ei ollut niitä sellaisiksi luokitellut asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan mukaisesti. Toiseksi neuvosto on arvioinut kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomioistuinkäsittelyn oikeudenmukaisuutta, vaikka tällä on riippumattomana oikeudellisena elimenä oikeus suojata tietojaan ja asiakirjojaan muun muassa kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä ja todistelua koskevien sääntöjen 53 artiklan nojalla, mitä se ei ole tehnyt. Kantaja huomauttaa kolmanneksi, että neuvosto pyrkii riidanalaisessa päätöksessä alistamaan pyydettyjen asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaisemisen yksinomaan kansainvälisen rikostuomioistuimen päätökselle, mikä tarkoittaa, että mainittu toimielin luovuttaa osan sille primäärioikeudessa myönnetyistä oikeuksista kolmannelle taholle. Vaikka tämä väite on esitetty toisen kanneperusteen kolmannen osan yhteydessä, kantajan vastineesta käy selvästi ilmi, että kantaja on halunnut ulottaa sen koskemaan muutakin kuin kolmatta osaa. Neljänneksi kantaja katsoo, että neuvosto on hyödyntänyt kansainvälisen rikostuomioistuimen sääntöjä estääkseen niiden perusteella asetuksen N:o 1049/2001 soveltamisen.

80 Aluksi on tarkasteltava kolmatta väitettä siitä, että riidanalaisen päätöksen mukaan mahdollisuudesta antaa tutustuttavaksi muita asiakirjoja kuin selontekoja (ks. edellä 79 kohta) päättää yksinomaan kansainvälinen rikostuomioistuin.

81 Neuvosto muistuttaa riidanalaisen päätöksen 10 kohdassa menettelystä, jonka aikana pääsihteerin ja kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän tai sen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston välinen kirjeenvaihto käytiin, minkä jälkeen se tutkii, voiko pyydettyjen asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaa tuomioistuinkäsittelyjen suojaa. Riidanalaisen päätöksen 11 kohdassa se huomauttaa, että ”pyydetyt asiakirjat sisälsivät Gotovinan prosessin järjestämistä koskevia luottamuksellisia tietoja”, joista vastuussa oli kansainvälinen rikostuomioistuin. Neuvosto jatkoi vahvistamalla, että tällaisessa menettelyssä ainoastaan kansainvälinen rikostuomioistuin ”pystyi punnitsemaan asianosaisten intressit ja päättämään, voiko asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen aiheuttaa haittaa jollekin menettelyn osapuolelle ja vaarantaa oikeudenkäynnin oikeudenmukaisuuden”. Neuvoston mukaan ”kansainvälisen rikostuomioistuimen – – kuulemisesta [ilmeni], että pääsihteerin ja kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän välinen yhteydenpito ei ollut julkista rikostuomioistuimen toiminnan avoimuutta koskevien sääntöjen nojalla”, ja että kansainvälisen rikostuomioistuimen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston ja pääsihteerin välisen kirjeenvaihdon sekä Gotovinan puolustuksen ja pääsihteerin toisilleen Gotovinan oikeudenkäynnin yhteydessä osoittamien kirjelmien osalta ”kansainvälinen rikostuomioistuin oli toimintansa avoimuutta koskevien merkityksellisten sääntöjen nojalla antanut oikeudellisten tietojen tietokantansa kautta yleisön tutustuttavaksi ne osat kirjeenvaihdosta, jotka eivät olleet luottamuksellisia”, mutta että ”loput tästä kirjeenvaihdosta oli suojattu luovuttamiselta”.

82 Neuvosto totesi näin ollen riidanalaisen päätöksen 12 kohdassa, että niiden ”kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyä koskevien asiakirjojen, joita ei ollut annettu tutustuttaviksi, [sisältämien tietojen ilmaisemisen yhteydessä] paljastuisi Gotovinan prosessin järjestämistä koskevia luottamuksellisia tietoja ja se vaarantaisi kansainvälisessä rikostuomioistuimessa meneillään olevan tuomioistuinkäsittelyn – – sujuvuuden sekä Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston perustaman kansainvälisen tuomioistuimen kanssa tehtävän vilpittömän yhteistyön”.

83 Ensiksi on muistettava, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdan mukaan kolmannelta osapuolelta peräisin olevien asiakirjojen tapauksessa toimielin kuulee tätä arvioidakseen, onko saman asetuksen 4 artiklan 1 tai 2 kohdassa säädettyä poikkeusta sovellettava, paitsi jos on selvää, että asiakirja on luovutettava tai sitä ei tule luovuttaa. Tästä seuraa, että toimielimet eivät ole velvollisia kuulemaan kyseistä kolmatta osapuolta, jos näyttää selvältä, että asiakirja on luovutettava tai sitä ei tule luovuttaa. Kaikissa muissa tapauksissa toimielinten on kuultava kyseistä kolmatta osapuolta. Näin ollen kyseessä olevan kolmannen kuuleminen muodostaa yleensä ennakkoedellytyksen siitä päättämiseksi, onko sovellettava asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia poikkeuksia oikeudesta saada tutustua asiakirjaan kolmannelta saadun asiakirjan osalta (asia T-380/04, Terezakis v. komissio, tuomio 30.1.2008, 54 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

84 Vaikka neuvosto ei maininnut sen paremmin riidanalaisen päätöksessä kuin kirjelmissäänkään, että se oli noudattanut asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua menettelyä kuullessaan kansainvälistä rikostuomioistuinta ennen kuin se päätti siitä, oliko pyydetyt asiakirjat annettava tutustuttavaksi, on kuitenkin todettava, että se noudatti kyseistä asetusta, kuten riidanalaisen päätöksen 11 ja 12 kohdasta käy implisiittisesti ilmi, vaikka jotkin näistä asiakirjoista eivät edes olleet peräisin kansainväliseltä rikostuomioistuimelta.

85 Riidanalaisen päätöksen 11 ja 12 kohdassa esitetyistä perusteluista (ks. edellä 81 kohta) ilmenee toiseksi, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa mainitulle tuomioistuinkäsittelyjen suojalle aiheutuvan vahingon vaara johtuu käsiteltävässä asiassa pelkästään siitä, että kansainvälisen rikostuomioistuimen sääntöjen mukaan pyydettyihin asiakirjoihin ei ollut mahdollista tutustua. Neuvoston kuullessa kansainvälistä rikostuomioistuinta ilmeni nimittäin, että pääsihteerin ja kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän välinen kirjeenvaihto ”ei ollut julkista kansainvälisen rikostuomioistuimen toiminnan avoimuutta koskevien sääntöjen nojalla” ja että osa pääsihteerin ja kansainvälisen rikostuomioistuimen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston välisestä kirjeenvaihdosta on suojattu luovuttamiselta näiden samojen sääntöjen nojalla. Riidanalaisessa päätöksessä todetaan sen sijaan, että koska näitä asiakirjoja ei ole annettu kolmansien tutustuttaviksi kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyssä, niiden luovuttaminen paljastaisi tietoja, jotka voivat vaarantaa meneillään olevan tuomioistuinkäsittelyn sujuvuuden.

86 Lisäksi on todettava, että neuvosto korosti kirjelmissään ja istunnossa erityisesti sitä, että se oli kuullut kansainvälistä rikostuomioistuinta selvittääkseen, mikä pyydettyjen asiakirjojen luonne oli rikostuomioistuimen avoimuutta koskevien sääntöjen näkökulmasta. Neuvosto esittää vastineessaan, että 40 pyydetystä asiakirjasta 32:ta ei voitu antaa tutustuttavaksi kansainvälinen rikostuomioistuimeen sovellettavien avoimuutta koskevien sääntöjen nojalla, ja katsoo, että riidanalainen päätös tehtiin täysin näiden sääntöjen mukaisesti.

87 Kolmanneksi on myös muistettava, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu muun kolmannen kuin jäsenvaltion kuuleminen ei sido toimielintä vaan sen on tehtävä toimielimelle mahdolliseksi arvioida, sovelletaanko tämän artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua poikkeusta (edellä 83 kohdassa mainittu asia Terezakis v. komissio, tuomion 60 kohta).

88 Koska neuvosto on perustanut näkemyksensä tuomioistuinkäsittelyjen suojalle aiheutuvasta vahingon vaarasta ainoastaan siihen, ettei pyydettyihin asiakirjoihin ole voinut tutustua kansainvälisen rikostuomioistuimen avoimuutta koskevien sellaisten sääntöjen nojalla, joita ei kuitenkaan yksilöidä

selvästi riidanalaisessa päätöksessä, käsiteltävässä asiassa on todettava, että neuvosto katsoi pelkän kansainvälisen rikostuomioistuimen esittämän selityksen sitovan sitä. Neuvosto luopui siis sille kuuluvasta harkintavallasta arvioida, voidaanko soveltaa asetuksessa N:o 1049/2001 ja erityisesti sen 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuja poikkeuksia oikeuteen tutustua asiakirjoihin (edellä 83 kohdassa mainittu asia Terezakis v. komissio, tuomion 64 kohta).

89 Tällainen päätelmä on perusteltu erityisesti, koska pääsihteerin ja kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän tai sen ensimmäisen asteen ensimmäisen jaoston välisestä kirjeenvaihdosta ilmenee (ks. edellä 72 ja 73 kohta), että vaikka ne kaikki koskevat Gotovinan, Čermakin ja Markačin prosessien järjestämisen näkökohtia, niistä ei sellaisinaan käy ilmi muuta tietoa sen lisäksi, että niissä määritellään todisteet, joita kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjä voi käyttää syytettyjä vastaan tai niiden puolesta ja jotka luovutettiin Gotovinan puolustukselle ilmaisematta kuitenkaan niiden sisältöä. Kyseiset todisteet sisältyvät nimittäin selontekoihin, jotka eivät kuulu asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetun poikkeuksen soveltamisalaan (ks. edellä 76 kohta).

90 Näin ollen on todettava, että neuvosto on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on luopunut sille kuuluvasta harkintavallasta päättää, voitiinko muihin asiakirjoihin kuin selontekoihin tutustuminen kieltää tuomioistuinkäsittelyjen suojalle aiheutuvan vahingon vaaran vuoksi, eikä toisen kanneperusteen toisen osan muista väitteistä eikä kolmannesta osasta ole tarpeen lausua.

Kolmas kanneperuste, jonka mukaan asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettua kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun suojaa ei ole vahingoitettu

91 Kantaja väittää, että riidanalaisessa päätöksessä esitetty perustelu kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun suojan vahingoittumisesta on virheellinen, kun otetaan huomioon hänen pyytämiensä asiakirjojen luonne ja sisältö.

92 Kantaja moittii neuvostoa lähinnä siitä, että se vetosi kantajaa vastaan kansainvälisten suhteiden suojaa koskevaan poikkeukseen, vaikka asiakirjat, joihin hän pyysi saada tutustua, eivät kuulu tämän poikkeuksen soveltamisalaan, koska kyse on neuvoston päätöksistä, jotka koskevat asiakirjojen luovuttamista kansainväliselle rikostuomioistuimelle Gotovinan oikeudenkäynnin yhteydessä, ja unionin toimielinten ja kansainvälisen rikostuomioistuimen tässä yhteydessä käymästä kirjeenvaihdosta kokonaisuudessaan.

93 Sen jälkeen, kun neuvosto oli riidanalaisessa päätöksessä tutkinut, vaaransiko pyydettyjen asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen tuomioistuinkäsittelyn ja oikeudellisen neuvonannon suojan, se tarkasteli, oliko olemassa vaaraa kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun suojan vahingoittumisesta, sellaisena kuin tämä etu on suojattu asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan kolmannen luetelmakohdan säännöksillä. Riidanalaisen päätöksen 13 kohdassa todetaankin, että ”pääsihteerin kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjälle lähettämiin kirjeisiin liitettyjen selontekojen – – julkistaminen vaarantaisi [unionin] ja sen jäsenvaltioiden kansainväliset suhteet kyseessä oleviin Länsi-Balkanin maihin, sillä tässä yhteydessä ilmaistaisiin yksityiskohtaisia tietoja tarkkailijavaltuuskunnan eri jäsenten keskenään tekemistä luottamuksellisista havainnoista, arvioinneista ja analyyseista, jotka koskevat alueen poliittista ja sotilaallista tilannetta sekä turvallisuustilannetta”. Neuvosto totesi edelleen, että ”kyseiset tiedot olivat edelleen arkaluonteisia, mistä oli osoituksena niiden herättämä kiinnostus kansainvälisen rikostuomioistuimen oikeudenkäynneissä”, ja että ”kyseisten asiakirjojen luovuttaminen loisi ennakkotapauksen, joka olisi ristiriidassa unionin tavoitteena olevan Länsi-Balkanin politiikan jatkamisen kanssa”. Se päätti riidanalaisen päätöksen 13 kohdan toteamukseen siitä, että sen mielestä ”selontekojen luottamuksellisuus oli olennaisen tärkeää unionin ja tämän Euroopan alueen maiden välisen luottamuksen, vuoropuhelun ja yhteistyön vahvistamisen kannalta”.

94 On todettava, että toisin kuin neuvosto väitti vastineessaan ja istunnossa, kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun suojaan perustuva poikkeus mainitaan ainoastaan riidanalaisen päätöksen 13 kohdassa ja se koskee ainoastaan pääsihteerin ja kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän tai sen ensimmäisen oikeusasteen ensimmäisen jaoston välisen kirjeenvaihdon liitteinä olleita selontekoja.

95 Kun tarkastellaan kansainvälisten suhteiden vaarantumista siksi, että muiden asiakirjojen kuin selontekojen sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi unionin vilpittömän yhteistyön Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston perustaman kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa, on totta, että vilpittömän yhteistyön käsite mainittiin riidanalaisen päätöksen 12 ja 14 kohdassa. Kyseisen päätöksen systematiikasta ei kuitenkaan voida päätellä, että tämä käsite tukisi kansainvälisten suhteiden suojaa koskevan poikkeuksen soveltamista. Vilpitön yhteistyö mainitaan nimittäin riidanalaisen päätöksen 12 kohdassa siltä osin kuin on kyse kansainvälisessä rikostuomioistuimessa meneillään olleen tuomioistuinkäsittelyn sujuvuuden vaarantumisesta. Neuvosto toteaa riidanalaisen päätöksen 14 kohdassa, että kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa tehtävän yhteistyön velvoite, sellaisena kuin se on esitetty Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston merkityksellisissä päätöslauselmissa, sitoo kaikkia unionin jäsenvaltioita ja että kansainvälinen yhteistyö on yksi SEU 11 artiklan 1 kohdassa vahvistetuista yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteista. Neuvosto vastasi edellä mainitulla tavalla kantajan uudistettuun hakemukseen, ja kantaja kiisti neuvoston mahdollisuuden vedota tuomioistuinkäsittelyjen suojaa koskevaan poikkeukseen kansainvälisessä rikostuomioistuimessa käytävän menettelyn yhteydessä ja esitti tässä yhteydessä väitteitä, jotka ovat pääosin samat kuin edellä 50 kohdassa mainitut väitteet. Lisäksi on huomattava, että neuvosto vetosi kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun suojan vahingoittumiseen ensimmäisen kerran vasta riidanalaisessa päätöksessä.

96 Tällaisessa tilanteessa on todettava, kuten kantaja esittää, että riidanalaisessa päätöksessä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan kolmannessa luetelmakohdassa mainitulla poikkeuksella suojataan ainoastaan selonteot. Tällainen toteamus ei kuitenkaan vaikuta kyseisen päätöksen perusteltavuuteen siltä osin kuin neuvosto kieltää siinä tutustumisen selontekoihin. Kantaja ei ole nimittäin esittänyt kannekirjelmässään kanneperusteita tai väitteitä tukeakseen näkemystään siitä, ettei neuvosto ollut osoittanut, että selontekojen sisältämien tietojen ilmaiseminen saattoi vahingoittaa kansainvälisten suhteiden suojaa, tai ettei se ollut tutkinut selontekoja konkreettisesti ja yksitellen.

97 Kolmas kanneperuste on näin ollen joka tapauksessa hylättävä.

98 Riidanalaisen päätös on siis kumottava siltä osin kuin siinä evätään oikeus tutustua muihin asiakirjoihin kuin selontekoihin. Kanne on hylättävä muilta osin, eikä sen neljännestä kanneperusteesta ole tarpeen lausua eikä kantajan 6.12.2010 päivätyssä kirjeessään pyytämästä prosessinjohtotoimesta ole tarpeen määrätä.

99 Työjärjestyksen 41 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla esitetystä pyynnöstä kieltää neuvoston edustajia esiintymästä asian käsittelyssä on todettava, ettei kyseisten asiamiesten toiminta eli se, etteivät he ilmoittaneet unionin yleiselle tuomioistuimelle asiassa syyttäjä vastaan Ante Gotovina, Ivan Čermak ja Mladen Markač annetusta ratkaisusta (edellä 18 kohta), ole käsiteltävässä asiassa peruste estää näitä esiintymästä asian käsittelyssä.

Oikeudenkäyntikulut

100 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Saman artiklan 3 kohdan mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi kuitenkin määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan, jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi.

101 Koska asiassa osa vaatimuksista on ratkaistu kantajan ja osa neuvoston hyväksi, asianosaiset on määrättävä vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kumotaan 7.12.2009 tehty neuvoston päätös, jolla Ivan Jurašinovićilta evätään oikeus tutustua päätöksiin, jotka koskevat entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen Ante Gotovinan oikeudenkäynnin yhteydessä pyytämien asiakirjojen luovuttamista, ja Euroopan unionin toimielinten ja tämän rikostuomioistuimen väliseen kirjeenvaihtoon kokonaisuudessaan, mahdolliset liitteet mukaan luettuina, erityisesti rikostuomioistuimen ja Gotovinan asianajajien esittämiin asiakirjoihin tutustumista koskeviin alkuperäisiin hakemuksiin, siltä osin kuin kyseisessä päätöksessä kielletään tutustuminen neuvoston ja kyseisen tuomioistuimen väliseen kirjeenvaihtoon sekä muihin asiakirjoihin kuin selontekoihin, jotka Euroopan yhteisön tarkkailijavaltuuskunta oli laatinut ja jotka olivat kirjeenvaihdon liitteinä.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Forwood Dehousse Prek

Schwarcz Popescu

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä lokakuuta 2012.

Allekirjoitukset